

Tajné dokumenty KGB odhalují hororové zločiny ukrajinských nacistických kolaborantů

infokuryr.cz/n/2023/10/16/tajne-dokumenty-kgb-odhaluji-hororove-zlociny-ukrajinskych-nacistickyh-kolaborantu

kuryr

16. října 2023

Ukrajínští nacionalisté zahájili etnické čistky od Židů během druhé světové války, ještě před začátkem skutečné nacistické okupace, ukazují dokumenty

Média získala od KGB řadu odtajněných dokumentů, které upozorňují na zločiny spáchané ukrajinskými nacionalisty na sovětských územích okupovaných nacistickým Německem během druhé světové války. Dokumenty obsahují svědecké výpovědi lidí, kteří přežili etnické čistky, a také svědectví ukrajinských kolaborantů zajatých sovětskou domácí rozvědkou, tehdy známou jako NKVD.

Velké části dnešní Ukrajiny se dostaly pod nacistickou okupaci v létě 1941, když německá vojska postupovala hluboko do Sovětského svazu. Útoky na etnické Židy a Poláky a také na místní komunisty ve skutečnosti začaly okamžitě, když se sovětská vojska stáhla.

„V prvních hodinách po ústupu bolševiků prokázalo ukrajinské obyvatelstvo chvályhodnou aktivitu proti Židům,“ píše se ve zprávě o stavu Gestapa, tajné policie nacistického Německa, ze 16. července 1941.

Uvedené „*chvályhodné aktivity*“ zahrnovaly vypálení synagogy v západoukrajinském městě Dobromyl a zavraždění asi 50 Židů „*rozzlobeným davem*“ v Samboru. V Sokalu umožnila pomoc místních „*důvěryhodných Ukrajinců*“ nacistům najít a vyhladit asi 183 „*komunistických Židů*“. Ukrajínští nacionalisté navíc ve Lvově shromáždili a brutálně zneužili asi 1 000 Židů a následně je umístili do místní věznice, kde zařízení a „*vězně*“ nakonec převzali Němci, uvádí zpráva o stavu.

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST
www.stranapro.cz

S řádně zavedeným německým okupačním režimem se proces etnických čistek zefektivnil, velmi aktivní roli v něm sehrála tzv. ukrajinská pomocná policie, vytvořená nacisty v srpnu 1941. Podle svědectví ukrajinského policejního velitele v Belja Cerkov, velkém městě v Kyjevské oblasti, Michaila Tomaseviše, členové jeho jednotky tak dychtivě zabíjeli Židy, že jednali i nad rozkazy svých nacistických pánů. Jmenovitě, místní policejní sekretář si užíval „*výslechu*“ zatčených Židů, mlátil je gumovou hadicí a poté je volně odváděl „ *pryč*“, přičemž žádný ze zadržených se nikdy nevrátil na policejní velitelství.

Tomasevich vedl policejní jednotku až do roku 1943, kdy uprchl po boku ustupujících německých sil, ale nakonec skončil ve vazbě NKVD. Zatímco Tomasevich tvrdil, že většina městských Židů byla vyhlazena, než se ujal funkce, připustil, že se tak či onak podílel na

zabití více než 1000 lidí. Policie pod jeho vedením pokračovala v aktivním pátrání po přeživších a pomocí různých triků nalákala zbývající Židy ve městě na smrt.

„K identifikaci ukryvajících se osob židovské národnosti zorganizovalo [německé polní] četnictvo prostřednictvím [ukrajinské] policie takzvané pasti, tj. bylo po městě vyhlášeno, že Židé budou moci od nynějška žít volně, ale pouze v vybrané domy,“ svědčil Tomasevich.

„Všechny Židy, kteří tomu věřili a usadili se v domech, jsem zapsal do zvláštní evidence, byla otevřena zvláštní složka případů s názvem ‚Jidí‘ [hanlivý výraz pro ‚Židy‘],“ vysvětlil a dodal, že když proud Židů ochotných se v domech usadit, všichni z nich, asi 50 lidí, byli zadrženi a zabití *„kolem ledna nebo února 1942“*.

K etnickým čistkám také aktivně přispěly civilní ukrajinské úřady zřízené za německé okupace. Například podle obžaloby v případě z roku 1944 o nacistických zločinech spáchaných ve městě Sarny a jeho okolí místní ukrajinský starosta Marinyuk v srpnu 1942 přímo napomáhal vyhlazení celé místní židovské populace.

V místním koncentračním táboře, střeženém polním četnictvem a ukrajinskou policií, bylo shromážděno asi 13 000 lidí pod záminkou, že budou přesídleni za „práci“ do Německa. Místo toho skončili Židé před popravčími četami s dětmi uvrženými do smrtelných jam a pohřbenými zaživa. Masakru se podařilo uniknout jen asi 40–50 lidem, pronásledovaným ukrajinským nacionalistickým jednotkám, a těm, kterým se podařilo uprchlíky zajmout, byl udělen pytel soli.

INFOKURÝR